Chạm tới miền đất cảm xúc

Mở cánh cửa cảm xúc về một người thân

KHÁM PHÁ

A. Phân tích đề

Đề bài: Viết đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc về một người gần gũi, thân thiết.

Dạng bài	Biểu cảm
Hình thức	Đoạn văn
Nội dung	Một người gần gũi, thân thiết

B. Dàn ý



- **Mở đoạn**: Giới thiệu + Ấn tượng chung
- **Thân đoạn**: Đặc điểm gây xúc động + Kỷ niệm sâu sắc + Cảm xúc, hành động
- **Kết đoạn**: Tình cảm + Mong muốn

1. Mở đoạn

Giới thiệu (Tên/Mối quan hệ/...) + Ấn tượng chung

Mẫu câu mở đoạn:

Trong gia đình/lớp học, người mà em (từ chỉ mức độ yêu mến) nhất chính là (tên người thân/bạn/thầy cô). Đối với em, (tên người đó) không chỉ là một người (vai vế) mẫu mực mà còn là (vai trò) luôn thấu hiểu và sẻ chia cùng em.

Ví dụ:

Trong lớp học, người mà em thân thiết và gắn bó nhất chính là bạn Nam. Đối với em, Nam không chỉ là một người bạn cùng bàn vui tính mà còn là người đồng hành luôn thấu hiểu và sẻ chia cùng em mọi vui buồn.

Mỗi khi nhìn thấy/nghe thấy (đặc điểm ngoại hình/giọng nói) của (tên người đó), lòng em lại trào dâng một niềm cảm xúc (từ chỉ cảm xúc). (Tên người đó) chính là người gần gũi nhất, mang lại cho em cảm giác (.....) mỗi khi ở bên.

Ví dụ:

Mỗi khi nhìn thấy nụ cười hiền hậu của mẹ, lòng em lại trào dâng một niềm cảm xúc ấm áp lạ thường. Mẹ chính là người gần gũi nhất, mang lại cho em cảm giác được che chở và bình yên mỗi khi ở bên.

2. Thân đoạn

Đặc điểm gây xúc động + Kỉ niệm sâu sắc + Cảm xúc, hành động

Đặc điểm gây xúc động	Cử chỉ, lời nói, ngoại hình gợi cảm xúc, hoặc tình cảm người đó dành cho em.
Kỷ niệm sâu sắc	Một vài sự việc cụ thể minh chứng cho tình cảm đó.
Cảm xúc, hành động	Em thấy thế nào? Em muốn làm gì cho người đó?

Kho báu ngôn từ tả ngoại hình gợi cảm xúc

Đôi mắt

hiền từ, ấm áp, nghiêm nghị, nếp nhăn ở đuôi mắt (khi cười), ánh nhìn trìu mến, lo âu (khi em ốm).

Đôi tay

chai sần, thô ráp, rám nắng, gân guốc (người lao động), mềm mại, ấm nóng (khi xoa đầu), khéo léo.

Mái tóc

liểm bạc, bạc phơ, lấm tấm sợi bạc, mượt mà, vương mùi nắng/mùi bồ kết

Giọng nói

trầm ấm, nhẹ nhàng, trong trẻo, ân cần, dõng dạc (thầy cô), run run (xúc động).

Ví dụ:

Em thường xúc động khi nhìn vào đôi bàn tay chai sần, gân guốc của mẹ, những bàn tay đã phải tần tảo khuya sớm để chăm lo cho em từng miếng ăn, giấc ngủ.

Kho báu ngôn từ tả ngoại hình gợi cảm xúc

lo từng miếng ăn, giấc ngủ

tần tảo

ân cần bảo ban



kể chuyện mỗi ngày

lắng nghe tâm sự

thức đêm ngày

nấu món ăn ngon

uốn nắn

kiên nhẫn

thức đêm ngày



ân cần bảo ban

bao dung

tận tình

giảng giải ân cần

nghiêm khắc đúng lúc

Ví dụ 1:

Tình yêu thương bà dành cho em không chỉ là lời nói mà còn là những món ăn, những chiếc bánh thơm mùi lá dứa được làm ra từ đôi bàn tay khéo léo của bà.

Ví dụ 2:

Ba là người đã tận tình hướng dẫn và uốn nắn em từ những điều nhỏ nhất. Dù nghiêm khắc đúng lúc, ba vẫn luôn kiên nhẫn giảng giải mỗi khi em thắc mắc.

Kho báu ngôn từ chỉ tình cảm – cảm xúc







yêu thương	kính trọng	biết ơn	trân trọng	rưng rưng	cay sống mũi
nhớ mong	khâm phục	không bao giờ quên	in sâu trong lòng	nghẹn ngào	trái tim thắt lại

Ví dụ 1:

Mỗi khi thưởng thức món ăn của bà, lòng em lại nghẹn ngào, thắt lại vì thương bà vất vả.

Ví dụ 2:

Tình yêu thương và sự bao dung của mẹ khiến em rưng rưng nghẹn ngào. Lúc nào, em cũng muốn được ở cạnh mẹ, được mẹ ôm vào lòng, vuốt ve mái tóc và thủ thỉ những điều nhỏ nhặt. Thế nên, mỗi ngày em đều cố gắng học tập và phấn đấu trở thành một đứa con ngoan.

3. Kết đoạn

Tình cảm + Mong muốn

Mẫu câu:

- Em luôn cảm thấy (yêu quý/biết ơn/tự hào/quý trọng) (người đó) vì (lý do). Em mong rằng (người đó) sẽ luôn (mong muốn tốt đẹp), để mỗi ngày trôi qua với em đều thật (cảm xúc).

- Em luôn kính trọng và biết ơn (thầy/cô) vì (lý do). Em mong (thầy/cô) sẽ luôn (mong muốn: mạnh khỏe, vui vẻ, hạnh phúc), để tiếp tục dạy dỗ chúng em thật tốt.

- Tình bạn với (bạn) khiến em cảm thấy (tình cảm). Em mong chúng em sẽ luôn (mong muốn: chơi vui/học tốt/cùng nhau cố gắng), để mỗi ngày đến trường đều là một kỉ niệm đẹp.

Ví dụ:

Em luôn cảm thấy yêu quý và biết ơn vô hạn bà vì bà đã mang lại cho em một tuổi thơ ấm áp và đầy ắp kỷ niệm. Em mong rằng bà sẽ luôn mạnh khỏe và vui vẻ, để mỗi ngày trôi qua với em đều thật bình yên và hạnh phúc bên tình thương của bà.

THỰC HÀNH

1 Biến các câu văn "kể" đơn giản thành câu văn "biểu cảm" bằng cách thêm từ chỉ mức độ, cảm xúc hoặc hình ảnh so sánh.

a) Em rất yêu mẹ. *(Gợi ý: Mẹ là người như thế nào? Tình yêu đó lớn ra sao?)*

.....

.....

.....

b) Bố em làm việc vất vả. *(Gợi ý: Nhìn bố vất vả, em cảm thấy thế nào?)*

.....

.....

.....

c) Cô giáo dạy em viết chữ mỗi ngày. *(Gợi ý: Cô dạy như thế nào? Tận tình/cầm tay uốn nắn...)*

.....

.....

.....

2 Điền từ thích hợp vào chỗ chấm để hoàn thiện đoạn văn:

che chở	biết ơn	chai sần	ấm áp

a. Đôi bàn tay của bố tuy thô ráp, ... nhưng chính đôi tay ấy đã làm việc vất vả để nuôi em khôn lớn.
b. Mỗi khi nhìn thấy nụ cười ..... của mẹ, mọi mệt mỏi sau giờ học của em dường như tan biến.
c. Em luôn cảm thấy ..... thầy cô vì đã dạy dỗ em nên người.
d. Bà ngoại giống như cây cao bóng cả, luôn ..... và yêu thương con cháu.

HƯỚNG DẪN GIẢI

1 Biến các câu văn "kể" đơn giản thành câu văn "biểu cảm" bằng cách thêm từ chỉ mức độ, cảm xúc hoặc hình ảnh so sánh.

a) Em rất yêu mẹ. *(Gợi ý: Mẹ là người như thế nào? Tình yêu đó lớn ra sao?)*

⇨ Mẹ là người em yêu quý nhất trên đời, tình yêu của mẹ dành cho em bao la như biển cả.

b) Bố em làm việc vất vả. *(Gợi ý: Nhìn bố vất vả, em cảm thấy thế nào?)*

⇨ Nhìn những giọt mồ hôi lăn trên trán bố, em thương bố vô cùng vì đã vất vả lo cho gia đình.

c) Cô giáo dạy em viết chữ mỗi ngày. *(Gợi ý: Cô dạy như thế nào? Tận tình/cầm tay uốn nắn...)*

⇨ Em luôn biết ơn cô giáo vì đã tận tình cầm tay uốn nắn cho em từng nét chữ đầu đời.

2 Điền từ thích hợp vào chỗ chấm để hoàn thiện đoạn văn:

che chở	biết ơn	chai sần	ấm áp

a. Đôi bàn tay của bố tuy thô ráp, chai sần nhưng chính đôi tay ấy đã làm việc vất vả để nuôi em khôn lớn.

b. Mỗi khi nhìn thấy nụ cười ấm áp của mẹ, mọi mệt mỏi sau giờ học của em dường như tan biến.

c. Em luôn cảm thấy biết ơn thầy cô vì đã dạy dỗ em nên người.

d. Bà ngoại giống như cây cao bóng cả, luôn che chở và yêu thương con cháu.